Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan lausunto Keski-Suomen hyvinvointialueen suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi 2026–2030

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta pitää suunnitelmaa tärkeänä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämistä ohjaavana kokonaisuutena. Suunnitelma liittyy luontevasti alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan ja konkretisoi sen tavoitteita ikääntyneiden tarpeiden näkökulmasta. Asiakirja kiinnittyy kokonaisuutena myös palvelustrategiaan, joka on ohjannut suunnitelman ja toimenpiteiden laatimista palvelukohtaiseen suunnitelmaosioon. Suunnitelmassa on erittäin laaja taustatietoaineisto, josta löytyvät perusteet varsinaiseen suunnitelmaosioon, joka on selkeästi eroteltu laajasta materiaalista.

Lautakunta pitää myönteisenä suunnitelman laaja-alaista valmistelua, jossa on hyödynnetty ikääntyneiden kokemuksia, henkilöstön asiantuntemusta sekä kuntien kanssa tehtyä yhteistyötä kuntakierroksen muodossa. Senioreiden hyvinvointikysely, hyvinvointityöpajat ja asiakaspalautteet ovat tuoneet valmisteluun tietoa ikääntyneiden arjesta ja palvelukokemuksista.

Lautakunta yhtyy vanhusneuvoston näkemykseen (24.8.2026 lausunto) siitä, että suunnitelmassa ikääntymistä tarkastellaan perustellusti paitsi sosiaali- ja terveyspalvelujen näkökulmasta myös asumisen, elinympäristön, osallisuuden, toimintakyvyn, turvallisuuden ja ikääntyneiden omien voimavarojen kautta. Suunnitelmaan sisältyvä näkökulma voimavara- ja ratkaisukeskeisyydestä ikääntymiseen on arvokas. Ikääntyneet näyttäytyvät suunnitelmassa aktiivisina toimijoina, joiden osaaminen, kokemukset ja osallistuminen ovat yhteiskunnallinen voimavara. Tämä on tärkeää, koska vain 11% 65 vuotta täyttäneistä tarvitsee säännöllisiä hyvinvointialueen järjestämiä palveluja. Suunnitelmassa esitetään myös selkeä laskelma siitä, miten väestön ikääntymisestä huolimatta ympärivuorokautisen asumisen palvelutarpeeseen pystytään vastaamaan tulevina vuosina olemassa olevalla kokonaiskapasiteetilla, mutta ympärivuorokautista asumista tarvittaisiin lisää.

Lautakunta kannattaa suunnitelman ennakoivaa ja toimintakykyä tukevaa lähestymistapaa. Arjen turvallisuuden, mielen hyvinvoinnin ja liikunnallisen elämäntavan painotukset vastaavat lautakunnan näkökulmaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Suunnitelmassa nämä painotukset näkyvät esimerkiksi kaatumisten ehkäisyssä, yksinäisyyden vähentämisessä sekä liikkumisen ja ravitsemuksen tukemisessa.

Suunnitelmassa on esitetty palvelujen kehittämisen painopisteet (näistä yhteenvetodia 121) ja nämä ovat lautankunnan näkemyksen mukaan oikean suuntaiset. Toteutuessaan painopisteet mahdollistavat osaltaan hyvinvointialueen talouden ja toiminnan kestävän yhteensovittamisen, josta on päätetty palvelustrategiassa ja jota arviointimenettelyssä annettu toimenpide-ehdotus Keski-Suomen hyvinvointialueelta edellyttää.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta toteaa, että suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi 2026–2030 täydentää luontevasti hyvinvointialueen muita strategisia asiakirjoja ja antaa ikääntyneiden palvelukokonaisuudelle kehittämiselle hyvän perustan, joita voi toteuttaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta puoltaa suunnitelman hyväksymistä.